

3. Дмитренко Ю.П. Трудове право України: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2009. 624 с.
4. Остапенко Ю.О. Шляхи удосконалення правового регулювання реалізації трудових прав працівників. *Юридична наука*. 2020. № 6. С. 330-337. DOI: <https://doi.org/10.32844/2222-5374-2020-108-6-1.40>. <https://journal-nam.com.ua/index.php/journal/article/view/368>.
5. Сіроха Д.І. Локальні нормативно-правові акти: сутність та соціальне призначення. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2019. № 41. Ч. 2. С. 47-50. doi:10.32841/2307-1745.2019.41-2.11.
6. Щербина В.І. Трудове право України: підручник / за ред. В.С. Венедіктова. Київ: Істина, 2008. 384 с.

Півненко Л. В.

старший викладач

Державний біотехнологічний університет

e-mail: lusia_pivnenko@ukr.net

Холод О. О.

студентка 3 курсу, спеціальність 081 «Право»,

Державний біотехнологічний університет

e-mail: sashaholod690@gmail.com

МІЖНАРОДНІ МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

В сучасних умовах права і свободи людини перестали бути предметом лише внутрішньої компетенції держави, а стали справою всього міжнародного співтовариства. У тих випадках, коли державний механізм не в змозі забезпечити реалізацію прав і свобод людини, міжнародне право передбачає можливість застосування міжнародних механізмів з метою забезпечення і захисту прав та свобод людини. [1, с.17] У науковій доктрині, термін "міжнародний механізм захисту прав людини" означає систему міжнародних (міждержавних) органів і організацій, що діють з метою виконання міжнародних стандартів прав і свобод людини або їх відновлення у випадку порушення.[2, с. 406] Розвиток міжнародних стандартів з прав людини та збільшення впливу міжнародних механізмів в їхньому

забезпеченні вказують на зростаючу важливість прав людини на міжнародному рівні. За минулі десятиліття міжнародна система захисту прав людини набула розгалуженого та складного характеру. Загалом, міжнародні організації класифікують на дві основні групи: універсальні і регіональні.

Універсальні правозахисні організації охоплюють своєю діяльністю всі країни світу, не дивлячись на державні та регіональні кордони. Ці організації, різним чином, мають зв'язок з Організацією Об'єднаних Націй (ООН). До них відносяться: 1) Генеральна Асамблея ООН, яка в 1948 році прийняла Загальну декларацію прав людини та деякі міжнародно-правові акти, що мають відношення до різних аспектів правозахисної діяльності. 2) Економічна та Соціальна Рада, яка здійснює координацію економічної та соціальної діяльності ООН та готує рекомендації, щоб залучити більшість до виконання прав і основних свобод. Поміж таких універсальних організацій ООН також діють спеціалізовані правозахисні організації, яких можна розділити на три основні види:

1) Постійні органи, які входять до складу апарату ООН і були створені для виконання її завдань в сфері захисту прав людини, такі як Комісія з становища жінок, Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців, Верховний Комісар ООН з прав людини.

2) Органи, які були утворені на підставі міжнародних угод, що були укладені під егідою ООН, такі як Комітет з прав людини ООН – це орган, що складається з незалежних експертів, які здійснюють моніторинг виконання державами-учасницями Міжнародного пакту про громадянські та політичні права, Комітет проти катувань ООН, на який покладається конкретна функція контролю за дотриманням багатостороннього документа щодо захисту від катувань та інших нелюдських видів ставлення.

3) Спеціалізовані установи ООН, що працюють на підставі власних статутів і угод ООН, такі як Міжнародна Організація Праці (МОП) і

Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки, культури (ЮНЕСКО).
[3, с. 127]

Регіональні міжнародні організації складаються з держав, які знаходяться у межах певного регіону світу. В сучасному світі існують три дієздатні регіональні системи захисту прав людини:

1) Міжамериканська система діє в рамках Організації Американських Держав та включає Міжамериканську комісію з прав людини і Міжамериканський суд з прав людини. Суд розглядає скарги громадян і юридичних осіб і має великий моральний вплив на держави, які порушують права людини.

2) Африканська система представлена Африканською комісією прав людини і народів, що діє в рамках Організації Африканської Єдності (ОАЄ).

3) Європейська система діє в рамках Ради Європи, членом якої Україна є з 1995 року і базується в першу чергу на Європейському суді з прав людини. 17 липня 1997 року Україна ратифікувала Європейську конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод, яка вступила в юридичну силу після передачі ратифікаційних грамот Генеральному секретареві Ради Європи 11 вересня 1997 року з Протоколами 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 11. ЄКПЛ стала першим міжнародним правозахисним документом, що спрямований на захист широкого спектру громадянських і політичних свобод. Найбільш революційним положенням Конвенції стало закріплення норми щодо контролю з боку Європейського суду з прав людини у випадках, коли ініціатором процесу є окрема особа, а не держава. ЄКПЛ встановив певний стандарт у сфері прав і свобод людини, який ці держави-учасниці Конвенції зобов'язані гарантувати. [4, с. 597]

7 липня 1998 р. у м. Рим 120 держав прийняли статут, відомий як «Римський Статут Міжнародного кримінального суду», який заснував Міжнародний кримінальний суд. Вперше в історії людства держави вирішили визнати юрисдикцію постійного міжнародного кримінального

суду для переслідування осіб, які скоїли найбільш тяжкі злочини що викликають занепокоєння міжнародного співтовариства в цілому, а саме злочину геноциду, злочинів проти людства, воєнних злочинів та злочину агресії.

Розвиток міжнародних органів, спрямованих на забезпечення дотримання прав і свобод людини, і доступ індивідів до цих органів вказує на те, що людина все більше та більше має зв'язок з міжнародним правом. Радянська система протягом тривалого часу відмовлялася від ідеї, що індивід може мати міжнародну правосуб'єктність і, відповідно, може звертатися до міжнародних правозахисних органів, щоб захищати свої права. Проте після отримання незалежності, Україна визнала право своїх громадян на звернення до міжнародних контрольних і правозахисних органів, щоб захистити порушені права.

Отже, аналізуючи вище викладене можна констатувати, що проблема захисту прав людини та її основних свобод виходять далеко за межі однієї держави. Саме права людини нині є найпоширенішим чинником взаємодії національних правових систем, оскільки сприяють інтеграції загальносвітового й регіонального правового простору, а міжнародний механізм захисту прав людини є системою міжнародних (міждержавних) органів і організацій, що діють з метою реалізації міжнародних стандартів прав і свобод людини або їхнього поновлення у випадку порушення. Усі ці механізми захисту прав людини допомагають забезпечувати права людини на міжнародному рівні. Захист прав людини є необхідною умовою для створення гармонійного та справедливого світу, в якому кожна людина має можливість розвиватися та жити в гідності. Активна участь України в міжнародних правозахисних організаціях та дотримання міжнародних стандартів є важливими кроками на шляху до підвищення рівня захисту прав людини в нашій державі.

Список використаних джерел:

1. Основи міжнародно-правових стандартів прав людини: навч.-метод. посібник / за ред. завідувача кафедри міжнародного та європейського права О. В. Бігняка. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2019. 168 с.
2. Гриб А.М., Владишевська В.В., Дронов В.Ю. Загальні засади міжнародно-правового захисту прав людини// Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». – № 3. – 2023. - С.405-411.
3. Шуміло, Інеса Анатоліївна. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник / І. А. Шуміло. – Київ: ФОП Голембовська О.О. – 168 с
4. Цебенко С.Б., Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод і протоколи до неї// Юридичний науковий електронний журнал. - № 8/2022. -С. 596-598.

Сізокрилов М. В.

магістр політології

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

e-mail: michaelssizokrylov@gmail.com

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В БОСНІЇ І ГЕРЦЕГОВИНІ ЯК ПРОБЛЕМА НА ШЛЯХУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Шлях Боснії і Герцеговини до Європейського Союзу був і залишається доволі складним та непередбачуваним через різного роду обставини, такі як існуючий адміністративно-територіальний устрій, в рамках якого влаштована Боснія і Герцеговина, політичний режим та політична система, які функціонують у цій державі тощо. Головне питання тут полягає в існуванні політичної волі у керівництва Боснії і Герцеговини до змін заради отримання успішного результату на своєму шляху до ЄС.

У 2019-2020 рр. до початку пандемії коронавірусу Європейський Союз та його неформальні лідери, в першу чергу, президент Франції Е. Макрон не були готові до розширення блоку, а зосереджувались на питанні внутрішньої реформи та консолідації ЄС та оптимізації управління всередині блоку, особливо після двох масштабних криз, через які пройшло Європейське Співтовариство у 2010-ті роки – це криза єврозони, яка розпочалась у 2009-2010 рр., та міграційна криза 2015 р.